

R.A.U INŠPIRÁCIA

Samostatnosť? Majme plán!

Prvou zásadou a hlavným predpokladom Riadeného Aktívneho Učenia je, aby boli naši žiaci samostatní. Všetci s tým súhlasíme a vieme si to teoreticky predstaviť, ale v praxi narazíme. My dospelí nevieme, ako samostatnosť žiakom dávať a deti nevedia čo si s ňou majú počať.

Výborným pomocníkom samostatného rozhodovania a konania je dobrá príprava. Aby bol proces efektívny a priniesol nielen výsledky ale aj možnosť budúceho zlepšenia, mal by obsahovať štyri kroky:

1. **PLÁNUJ.** Urči si začiatok a koniec. Navrhni postup, jednotlivé kroky alebo etapy. Bez jasne určeného časového rámca nevieme kedy začať a kedy skončiť. Rozdelenie hlavného cieľa na menšie časti problém zjednoduší, uľahčí, urobí menším. Jeden veľký cieľ môže vyzeráť nedosi-ahnutelný, ale malé kroky vnímame jeden za druhým ako oveľa ľahšie. Zo začiatku bude vhodná intervencia dospelého (ak o ňu dieťa požiadala!).
2. **KONAJ.** To je na tom celom „najmenej atraktívne“ :). Ale bez samotnej činnosti žiadny výsledok nebude. Tu je kľúčový priestor pre samostatnosť a zodpovednosť.
3. **SLEDUJ.** Počas realizácie plánu sledujeme jednotlivé kroky, ktoré sme si naplánovali. Najmä pri dlhšie trvajúcej činnosti je vhodné naučiť žiakov robiť si poznámky o jednotlivých krokoch (kedy som to robil, ako som to robil, čo sa darilo a čo nedarilo,...). Bez tohto kroku nemôžeme robiť záverečný, ktorým je:
4. **HODNOŤ.** Bez hodnotenia nie je žiadna činnosť efektívna. Tu je priestor na to pozrieť sa na svoju činnosť počas každej etapy, vyhodnotiť čo bolo dobré pre riešenie problému a dosiahnutie cieľa a čo nie, a poučiť sa z nej.

Vedzte svojich žiakov k tomu, aby sa držali týchto štyroch krokov, samozrejme na veku primeranej úrovni. Prvé dva sú nám prirodzené, ale druhé dva nezvykneme používať a práve tie sú pre efektívne učenie sa dôležité.

Môžete ich použiť pri:

- pri riešení problémov na hodinách,
- pri plánovaní pracovných postupov,
- pri plánovaní exkurzií a výletov,
- pri riešení projektov,

a môžu pomôcť aj vám pri tvorbe aktivít pre žiakov (niektoré úlohy sa môžu týkať tvorby plánu aktivity, iné samotných činností žiakov, ďalšie sledovaniu priebehu činností a niektoré môžu byť zamerané na hodnotiaci proces).